AQRAR TƏDQİQATLAR MƏRKƏZİ

Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi

Kənd Təsərrüfatı və Ərzaq Məhsulları üzrə Dünya Bazarı Konyukturasına dair Qısa İcmal

Dekabr 2023

M ü n d ə r i c a t

FAO-nun qlobal ərzaq qiymətləri indeksinə dair hesabatı 2
Buğda üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal 3
Rusiya buğdasının ixrac qiyməti 6
Arpanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 7
Düyünün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 8
Qarğıdalının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 9
Pambıq üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal 10
Pambığın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 11
Xam ipəyin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 12
Quru baramanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 13
Günəbaxan yağının Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal 14
Zeytun yağının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 15
Çayın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 16
Şəkərin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 17
Soyanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 18
Mal ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 19
Qoyun ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal 20
Donuz ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal 21
Quş ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 22
Südün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 23
Gübrənin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal 25

FAO-nun qlobal ərzaq qiymətləri indeksinə dair hesabatı

(FAO-nun 5 yanvar 2023-cü il tarixli açıqlaması)

FAO-nun Ərzaq Qiymətləri İndeksində 2023-cü ildə orta hesabla 124.0 bənd təşkil edib ki, bu da keçən ilin orta qiymətinə nisbətən 13.7% və ya 19.7 bənd azdır.

- **Qlobal Ərzaq Qiyməti İndeksi** 2023-cü ilin dekabr ayında orta hesabla 118.5 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 1.5% (1.8 bənd), ötən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə isə 10.1% (13.3 bənd) **azdır**.
- **Ət Məhsullarının Qiymət İndeksi** dekabr ayında orta hesabla 110.4 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 1.0% (1.1 bənd), ötən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə isə 1.8% (2.0 bənd) **azdır.**
- **Süd Məhsullarının Qiymət İndeksi** dekabr ayında orta hesabla 116.1 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 1.6% (1.9 bənd) çox, ötən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə isə 16.0% (22.1 bənd) **azdır**.
- **Taxıl Qiyməti İndeksi** dekabr ayında orta hesabla 122.8 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 1.5% (1.8 bənd) çox, ötən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə isə 16.6% (24.4 bənd) **azdır**.
- **Bitki Yağlarının Qiymət İndeksi** dekabr ayında orta hesabla 122.4 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 1.4% (1.7 bənd), ötən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə isə 15.3% (22.2 bənd) **azdır**.
- **Şəkər Məhsullarının Qiymət İndeksi** dekabr ayında orta hesabla 134.6 bənd təşkil edib ki, bu da əvvəlki ayla müqayisədə 16.6% (26.8 bənd) az, ötən ilin dekabr ayı ilə müqayisədə isə 14.9% (17.5 bənd) **çoxdur.**

FAO-nun ərzaq qiymətləri indeksi, illik (2014-2016-cı illər 100 götürülüb)

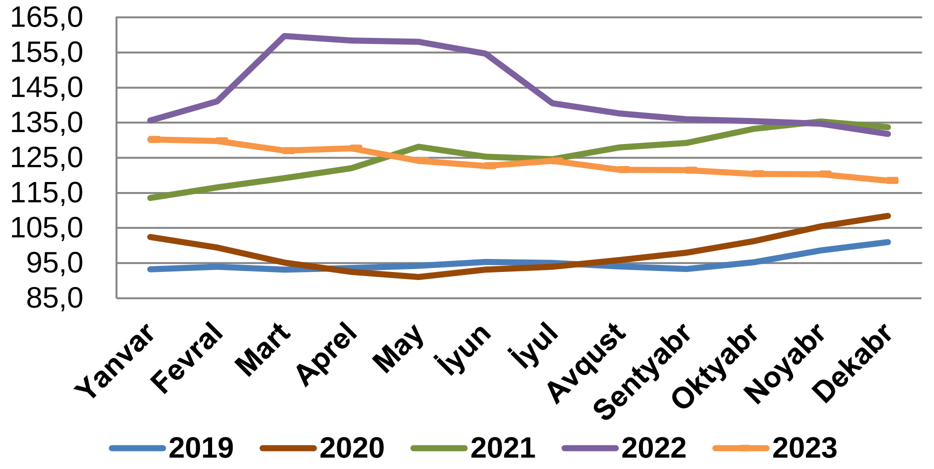

FAO-nun ərzaq qiymətləri indeksi, məhsullar üzrə, aylıq (2014-2016-cı illər 100 götürülüb)

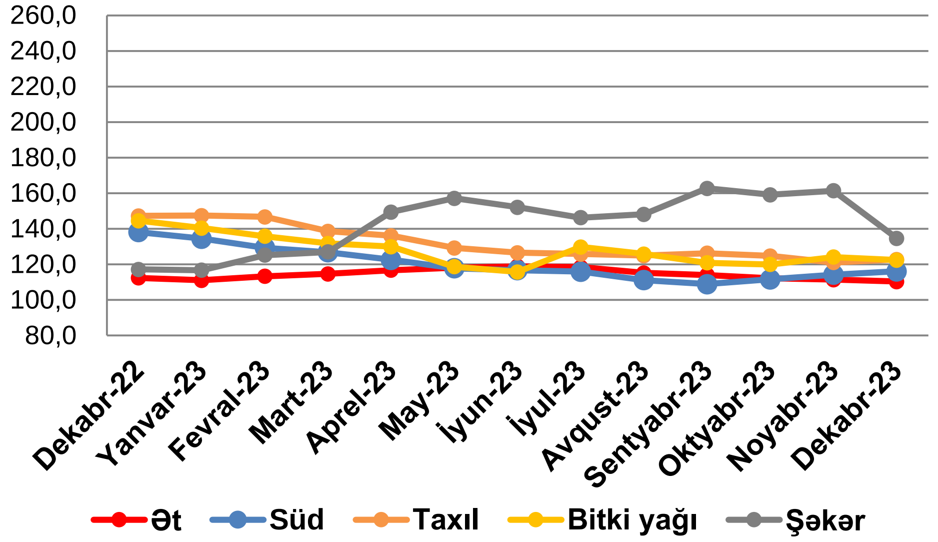

Mənbə: http://www.fao.org/worldfoodsituation/foodpricesindex/en/

Buğda üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal

(ABŞ-ın Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin 12 yanvar 2024-cü il tarixli hesabatı əsasında hazırlanıb)

- 2023/2024-cü məhsul ili üzrə qlobal buğda istehsalının 2022/2023-cü ilə nəzərən 4 milyon ton azalaraq 785 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.

Dünya üzrə buğda bazarının tələb-təklif balansı, milyon ton

		2021/2022	2022/2023	2023/2024
TƏKLİF	İlin əvvəlinə qalıq	284	273	272
	İstehsal	780	789	785
	Cəmi təklif	1064	1062	1056
TİCARƏT	İdxal / İxrac	203	220	210
TƏLƏB	Ərzaq və toxum	631	637	635
	Yem	160	154	161
	Cəmi istifadə	791	791	796
İLİN SONUNA QALIQ		273	272	260
DÜNYA ÜZRƏ EHTİYATLARIN İSTEHLAKA NİSBƏTİ		**35%**	**34%**	**32%**

Mənbə: https://www.uswheat.org/market-information/supply-and-demand/

- Məcmu təklifin həcm göstəricisinin 2022/2023-cü məhsul ili ilə müqayisədə 6 milyon ton azalaraq 1056 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.

- Qlobal buğda ehtiyatları həcminin 2022/2023-cü məhsul ili ilə də müqayisədə 2023/2024-cü məhsul ilində 4.6% azalacağı və 260 milyon tona enəcəyi gözlənilir. Nəticədə dünya üzrə ehtiyatların istehlaka nisbəti göstəricisi 32% səviyyəsində olacaq.

- Ötən mövsümə nəzərən cari mövsümdə əsas buğda ixracatçısı olan ölkələrdə ilin əvvəlinə olan qalıq həcminin 5 milyon ton artaraq 66 milyon ton, istehsal həcminin isə 2022/2023-cü məhsul ili ilə müqayisədə 14 milyon ton az (382 milyon ton) olacağı gözlənilir. Bununla da əsas ixracatçı ölkələr üzrə ümumi təklif səviyyəsi 9 milyon ton az (448 milyon ton) olacaq.

- Dünya buğda ticarətinin 2023/2024-cü məhsul ilində əvvəlki məhsul ili ilə müqayisədə 10 milyon ton azalaraq 210 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.
- Çində ilin əvvəlinə olan qalıq həcminin 2022/2023-cü məhsul ili ilə müqayisədə 2 milyon ton artaraq 139 milyon ton olacağı gözlənilir.
- Qara dəniz regionu ölkələri qrupu üzrə əvvəlki məhsul ilinə nəzərən 2023/2024-cü məhsul ilində istehsal həcminin 2.5% azalaraq 140.4 milyon ton, ixracın isə dəyişməz olaraq 77.1 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.

Qara dəniz ölkələri qrupu üzrə icmal

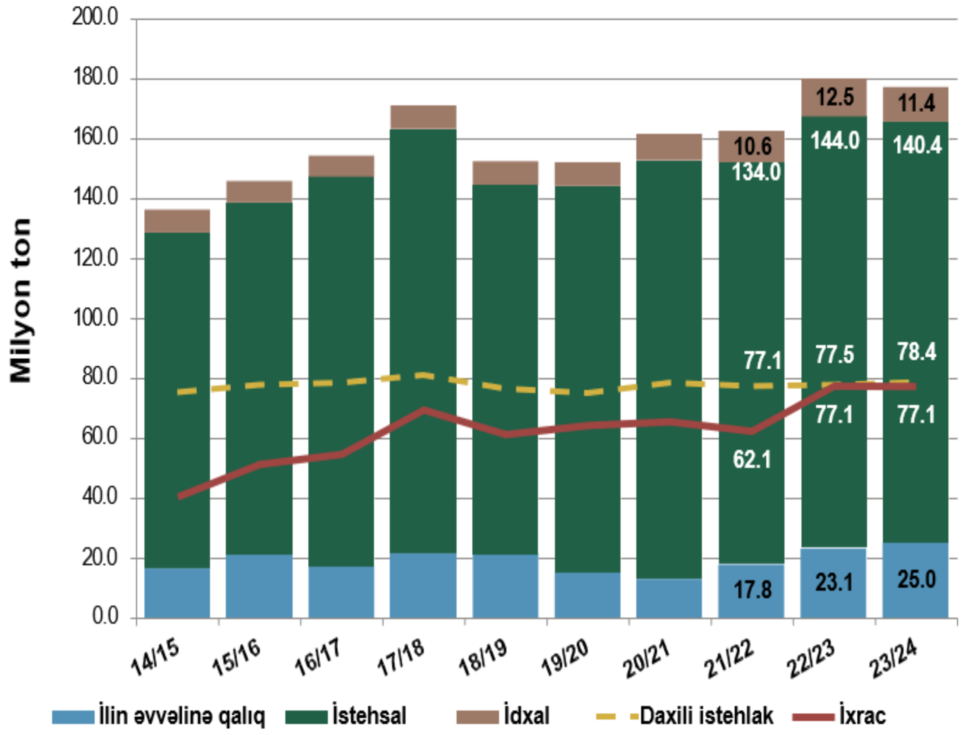

Qara dəniz ölkələri qrupu üzrə ixrac

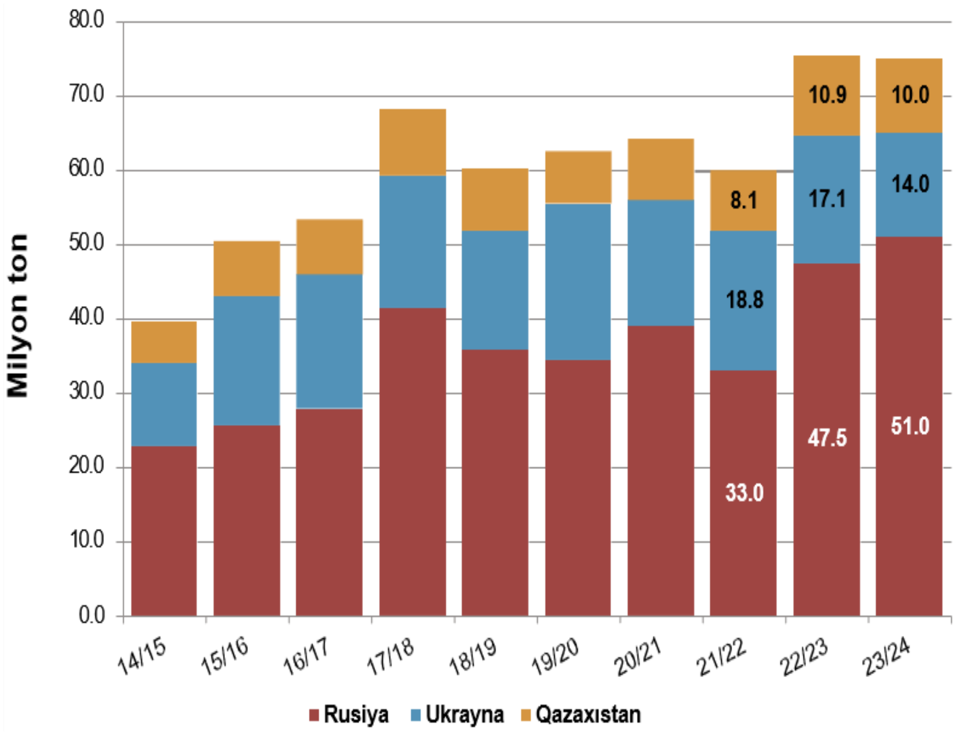

Mənbə: www.uswheat.org

Bu qrupda əsas istehsalçılar Rusiya, Ukrayna və Qazaxıstandır.

➢ **2023-cü ilin dekabr ayında buğdanın qiyməti əvvəlki aya nisbətən 6.5% artaraq 257 ABŞ dolları/ton səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

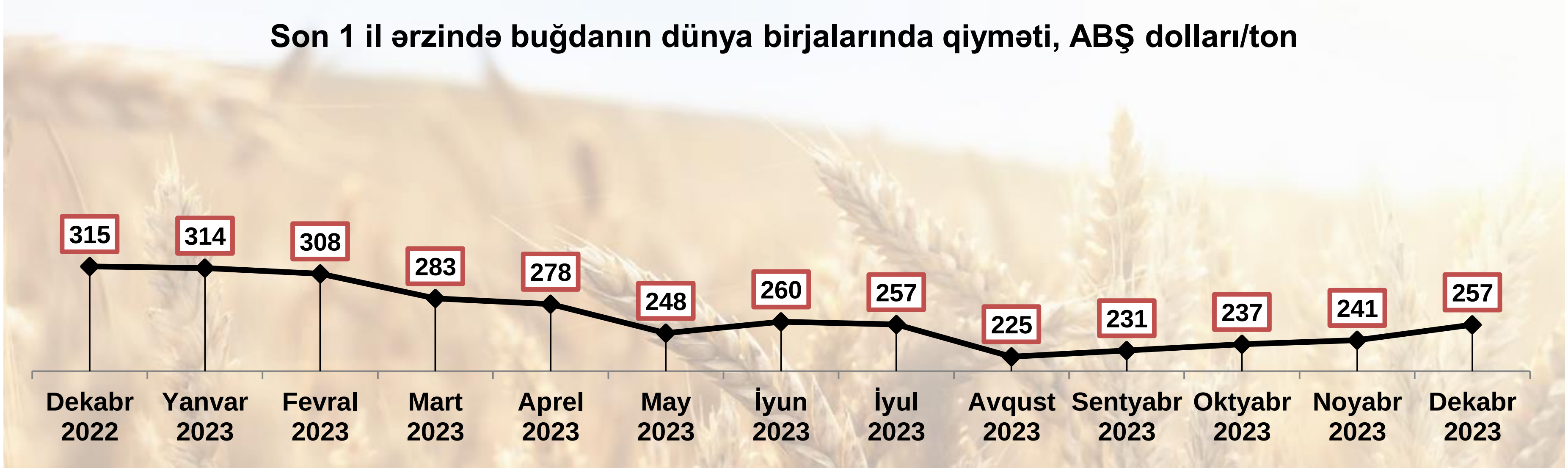

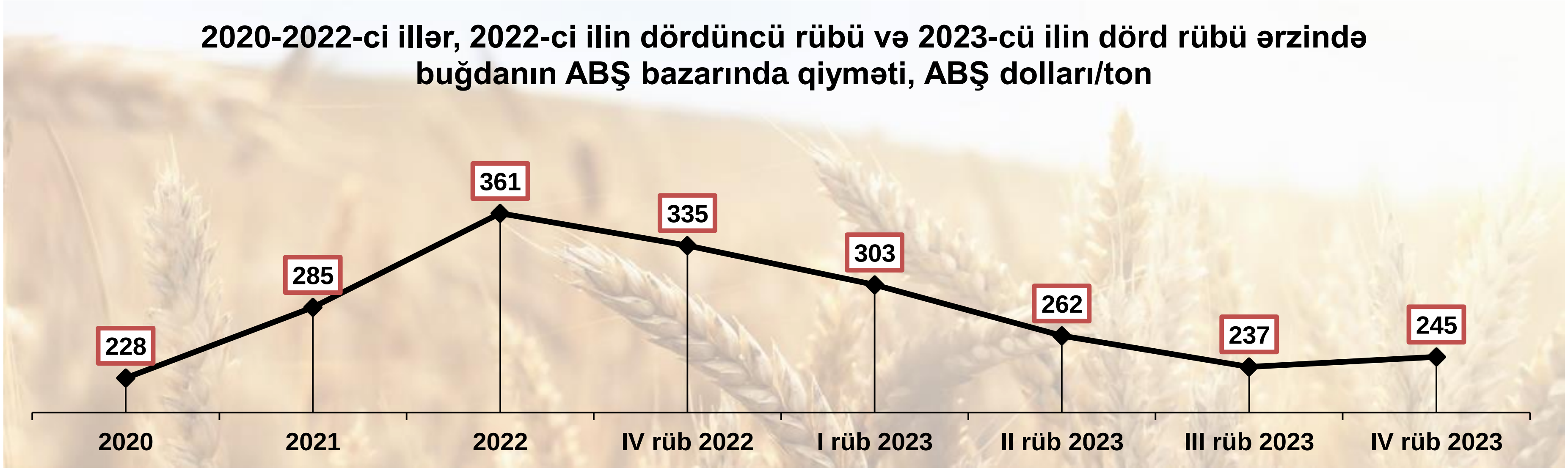

Mənbə: https://fpma.fao.org/giews/fpmat4/#/dashboard/tool/international

Rusiya buğdasının ixrac qiyməti

- **Rusiya buğdasının ixrac qiyməti dekabr ayında əvvəlki aya nisbətən 4.0% artaraq 240 ABŞ dolları/ton təşkil etmişdir.**

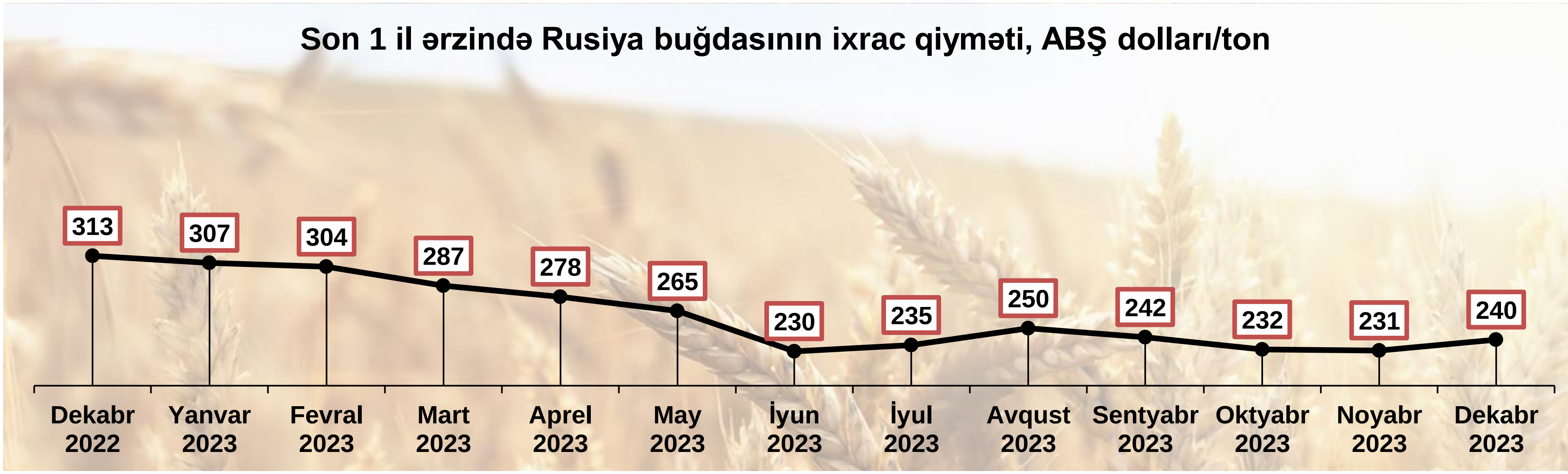

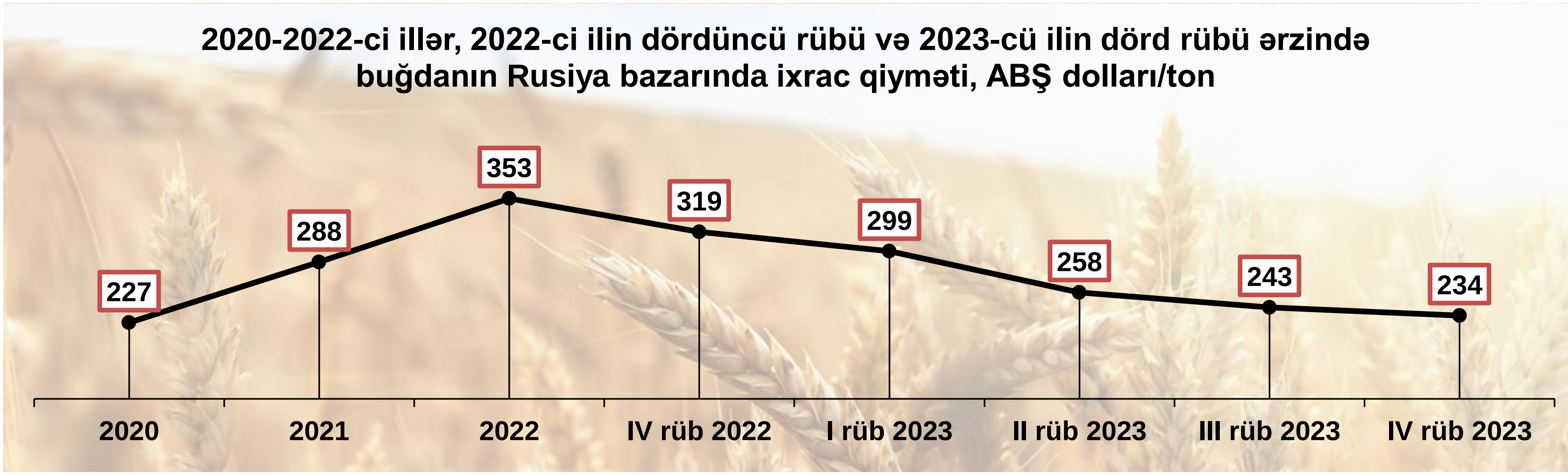

Mənbə: *https://fpma.fao.org/giews/fpmat4/#/dashboard/tool/international*

Arpanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

- **2023-cü ilin dekabr ayında Avropa İttifaqı arpasının qiyməti əvvəlki ayla müqayisədə 1.4%, Qara dəniz arpasının qiyməti isə 10.2% artaraq müvafiq olaraq 226 və 193 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

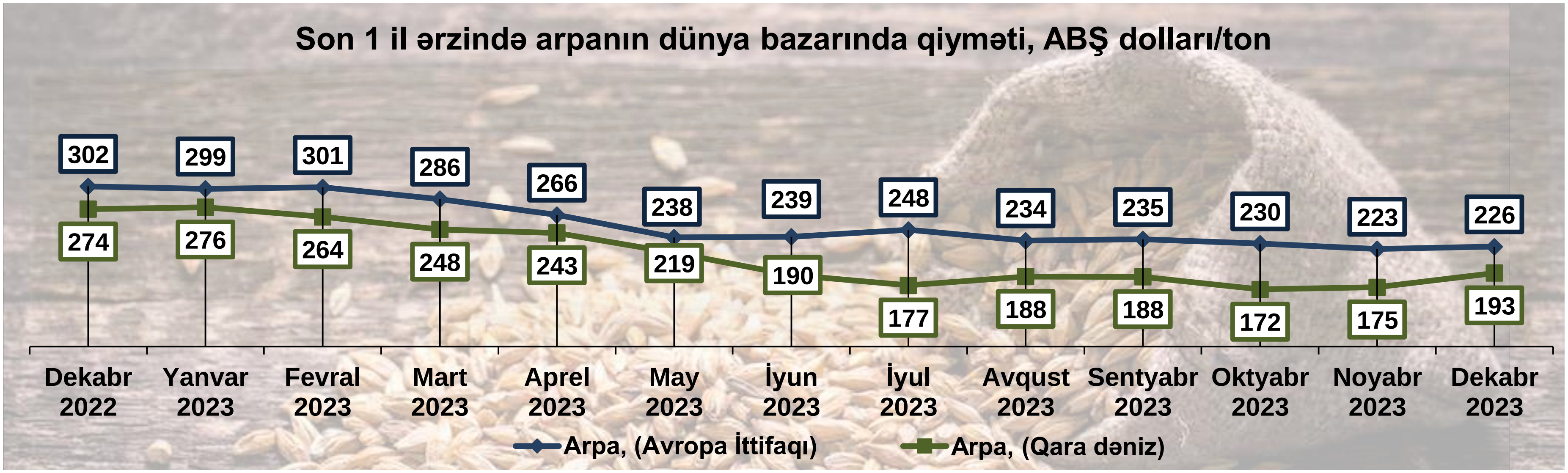

Mənbə: *https://fpma.fao.org/giews/fpmat4/#/dashboard/home*

Düyünün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2023-cü ilin dekabr ayında düyünün qiyməti əvvəlki aya nisbətən 9.6% artaraq 630 ABŞ dolları/ton səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

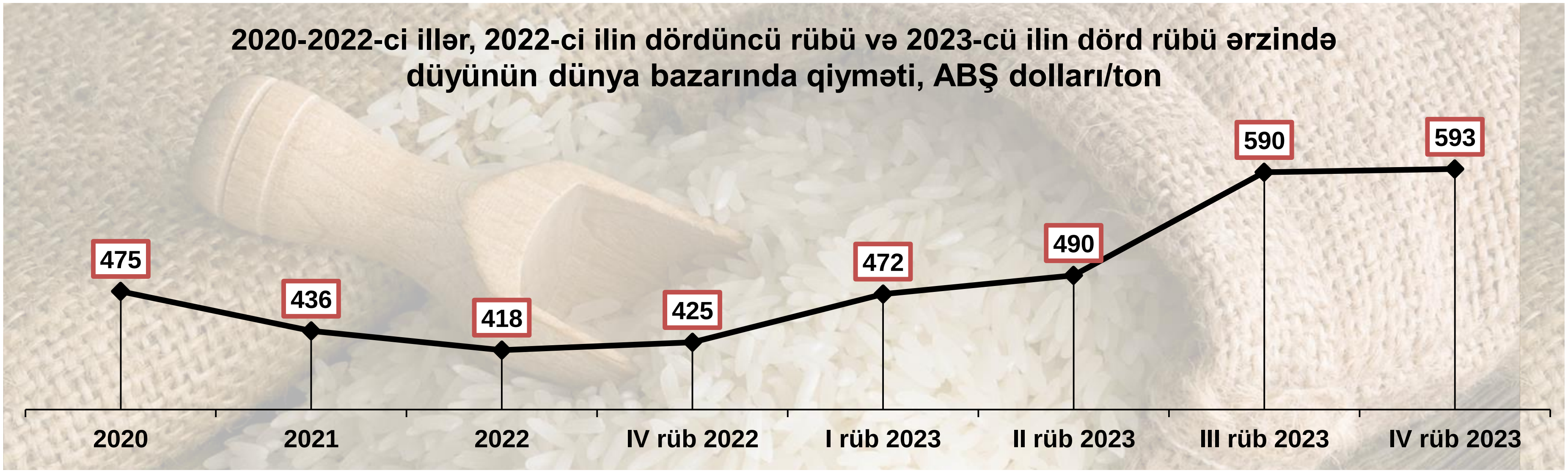

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Qarğıdalının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Qarğıdalının dünya bazarı qiymətində qeyri-sabitlik müşahidə olunur. Dekabr ayında qiymət əvvəlki aya nisbətən 2.2% azalaraq 207 ABŞ dolları səviyyəsinə enmişdir.**

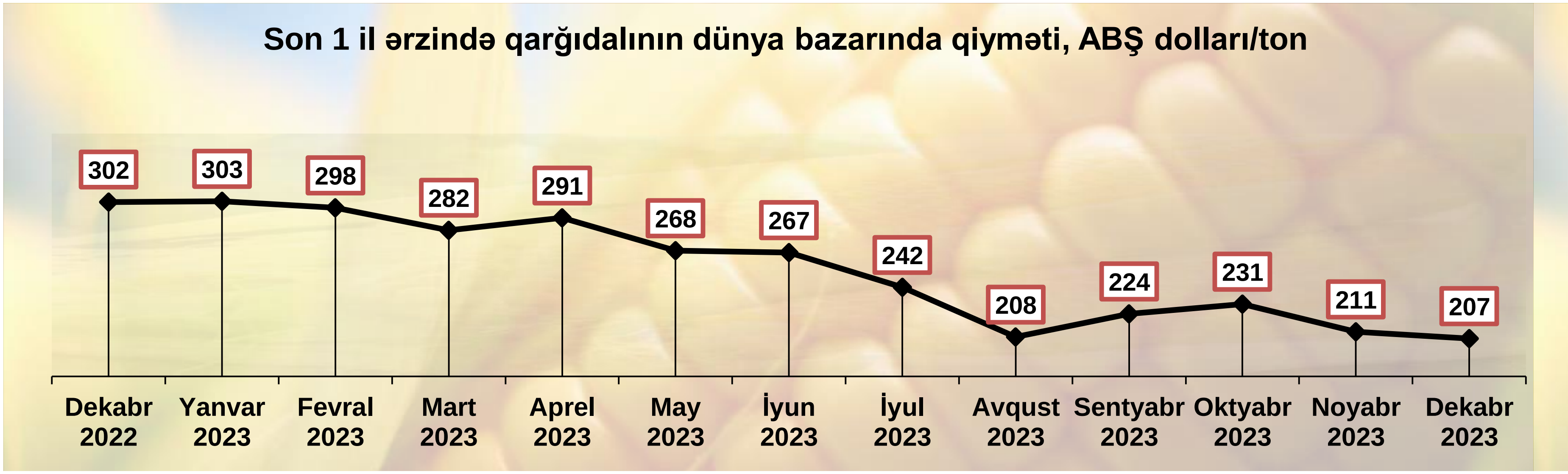

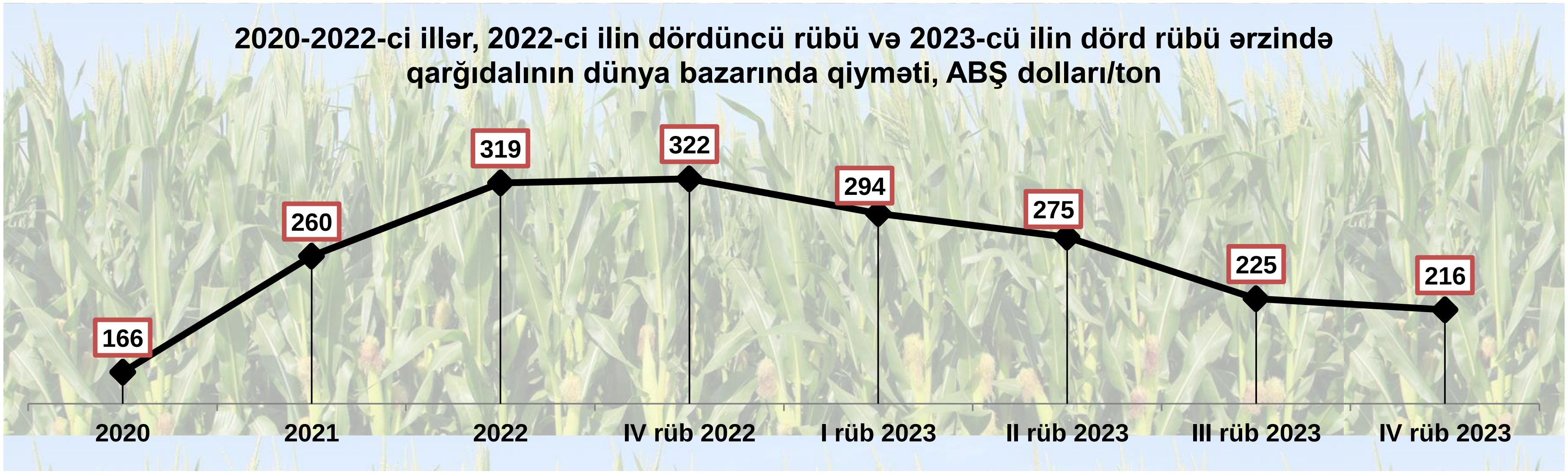

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Pambıq üzrə dünya bazarı konyukturasına dair qısa icmal

- **Dünya üzrə pambıq balansına əsasən, 2023/24-cü məhsul ilində pambıq istehsalının 2022/23-cü məhsul ili ilə müqayisədə 3.1% azalaraq 24.6 milyon ton olacağı proqnozlaşdırılır.**

Cədvəl 1. Dünya üzrə pambıq balansı (*Çin də daxil olmaqla*), milyon ton

	2019/2020	2020/2021	2021/2022	2022/2023	2023/2024 Dekabr	2023/24 Yanvar
İlin əvvəlinə qalıq	16.2	19.2	16.9	16.6	18.0	18.1
İstehsal	25.9	24.8	24.9	25.4	24.6	24.6
Təklif	42.1	44.0	41.8	42.0	42.6	42.6
Fabrik istehlakı	22.9	27.0	25.3	24.2	24.8	24.5
İlin sonuna qalıq	19.2	16.9	16.6	18.1	17.9	18.4
Qalıq/İstehlak nisbəti	*83.8%*	*62.5%*	*65.8%*	*74.9%*	*72.5%*	*75.1%*

Cədvəl 2. Çinin pambıq balansı, milyon ton

	2021/22	2022/23	2023/24 Dekabr	2023/24 Yanvar
İlin əvvəlinə qalıq	8.1	8.3	8.1	8.1
İstehsal	5.8	6.7	5.9	6.0
İdxal	1.7	1.4	2.4	2.5
Təklif	15.7	16.3	16.4	16.6
Fabrik istehlakı	7.3	8.2	7.9	7.9
İlin sonuna qalıq	8.3	8.1	8.5	8.7
İstehlak	7.4	8.2	8.0	8.0
Qalıq/İstehlak nisbəti	*112.4%*	*99.5%*	*106.1%*	*108.8%*

Cədvəl 3. Çin istisna olmaqla dünya pambıq balansı, milyon ton

	2021/22	2022/23	2023/24 Dekabr	2023/24 Yanvar
İlin əvvəlinə qalıq	8.8	8.3	9.9	10.0
İstehsal	19.1	18.7	18.7	18.7
Təklif	27.9	27.1	28.6	28.6
Fabrik istehlakı	17.9	16.0	16.8	16.5
Çinə ixrac	1.7	1.4	2.4	2.5
İstehlak	19.6	17.4	19.2	19.0
İlin sonuna qalıq	8.3	10.0	9.5	9.7
Qalıq/İstehlak nisbəti	*42.5%*	*57.3%*	*49.4%*	*51.0%*

Mənbə: https://www.cottoninc.com/market-data/monthly-economic-newsletter/

Pambığın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Pambığın dünya bazar qiymətində son bir il ərzində qeyri-müəyyənlik müşahidə edilir. 2023-cü dekabr ayında pambığın 1 kiloqramının qiyməti ("A Index") əvvəlki aya nisbətən 0.1% azalaraq 2.0 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

Mənbə: *https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1*

Xam ipəyin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2023-cü ilin dekabr ayında dünya bazarında xam ipəyin qiyməti əvvəlki aya nisbətən 0.3% azalaraq 68.9 min ABŞ dolları/ton səviyyəsinə enmişdir.**

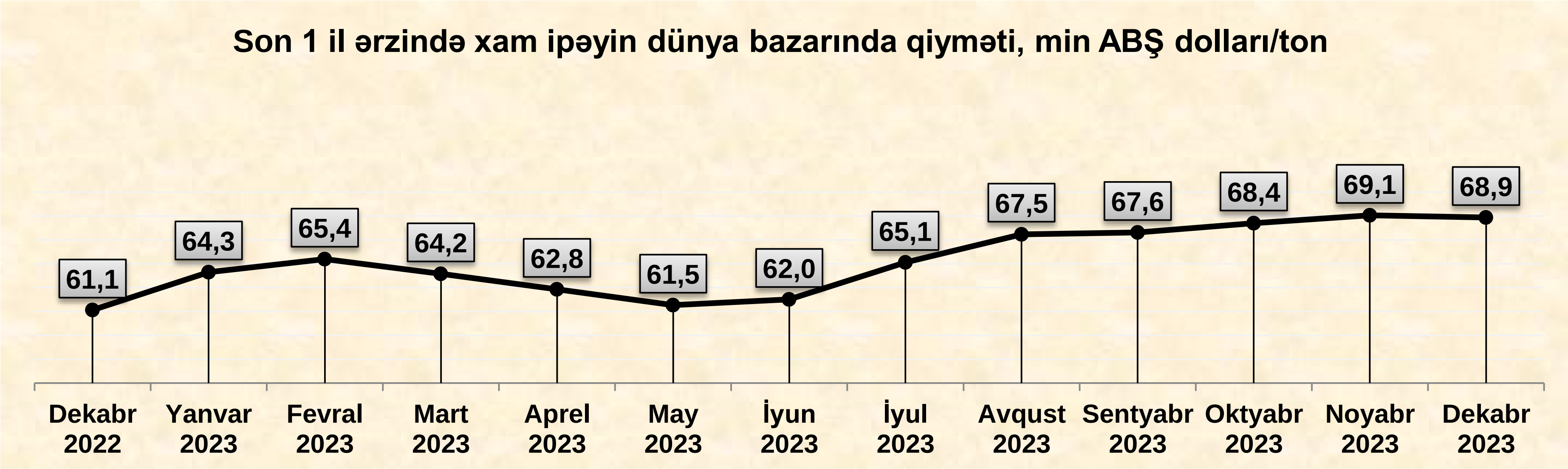

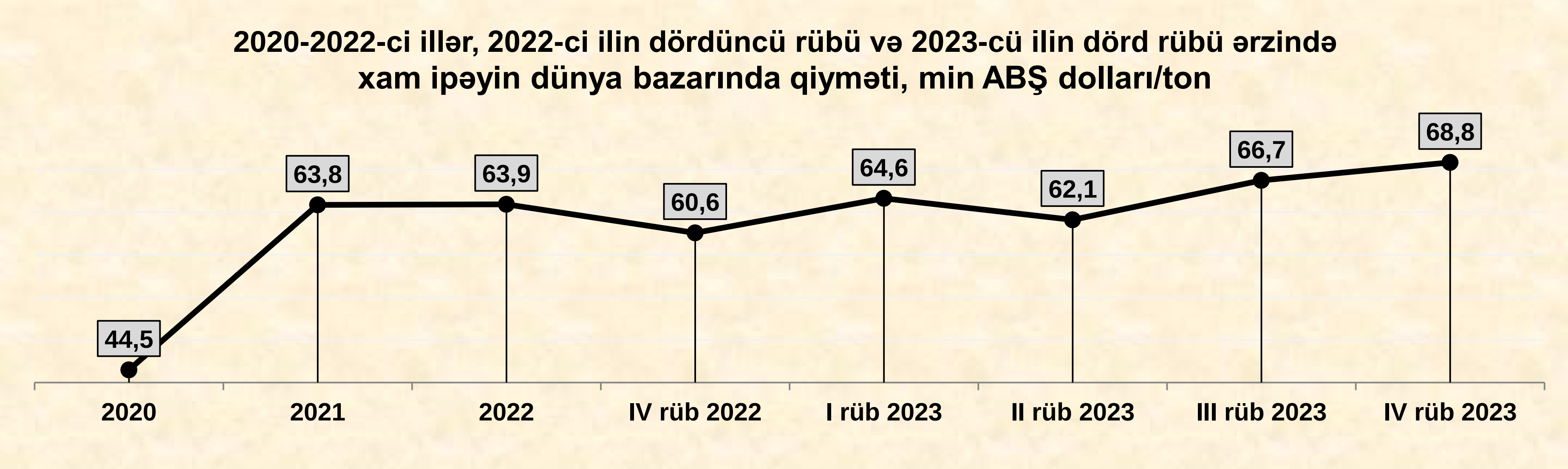

Mənbə: http://www.sunsirs.com/uk/sdetail-month--.html

Quru baramanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2023-cü ilin dekabr ayında dünya bazarında quru baramanın qiyməti əvvəlki aya nisbətən 0.3% azalaraq tona 22.6 min ABŞ dolları səviyyəsinə enmişdir.**

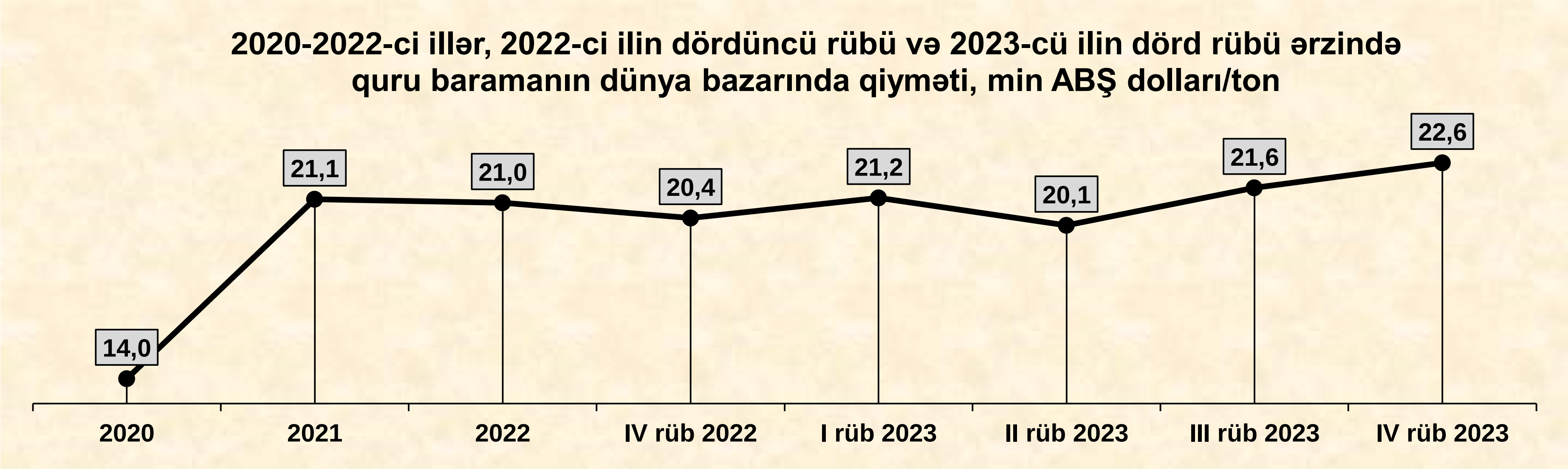

Mənbə: *http://www.sunsirs.com/uk/sdetail-month--.html*

Günəbaxan yağının Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ Günəbaxan yağının qiymətində qeyri-sabitlik müşahidə olunur. 2023-cü ilin dekabr ayında günəbaxan yağının 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən dəyişməz olaraq 944 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.

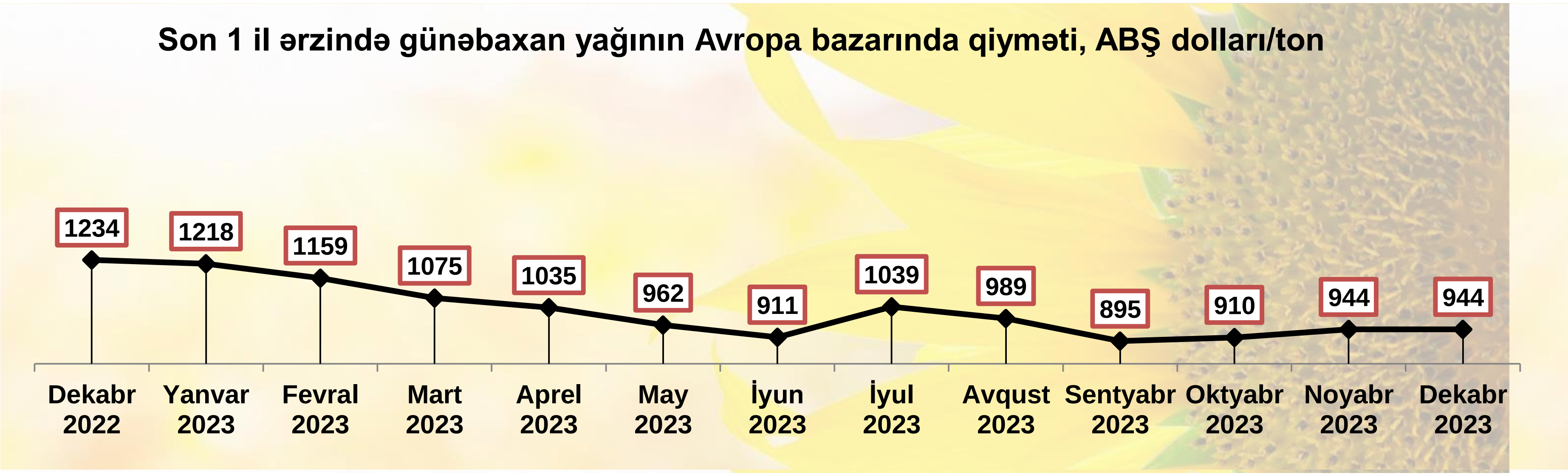

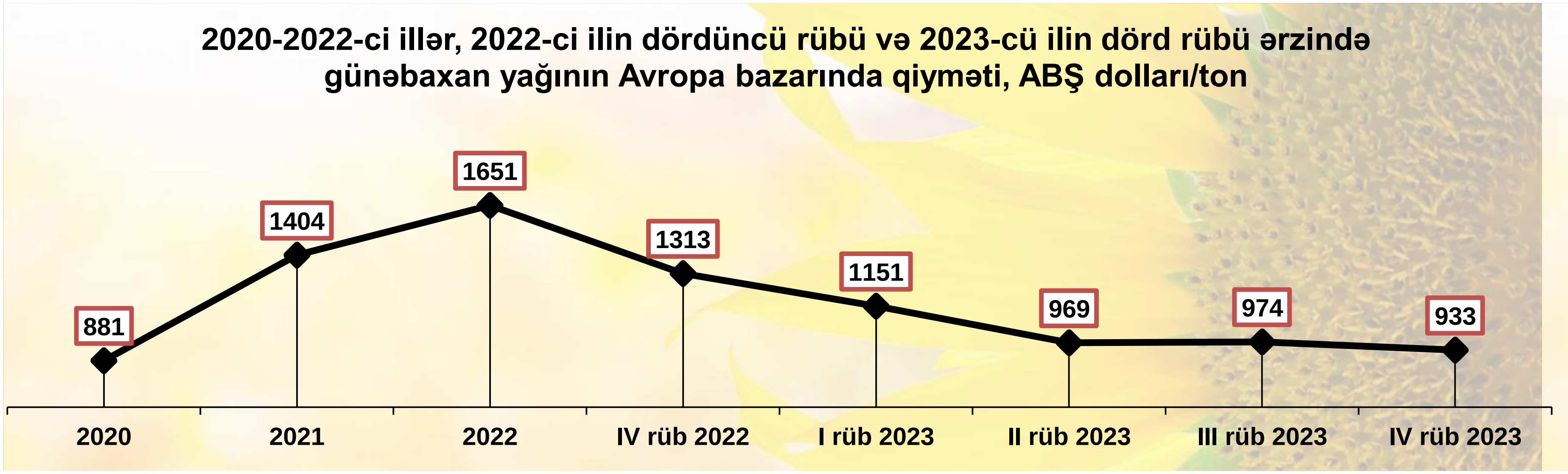

Mənbə: *https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1*

Zeytun yağının dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2023-cü ilin dekabr ayında zeytun yağının 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən İtaliya bazarında 7.1%, İspaniya bazarında 5.4%, Yunanıstan bazarında 13.2% artaraq müvafiq olaraq 9749, 8963 və 9115 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

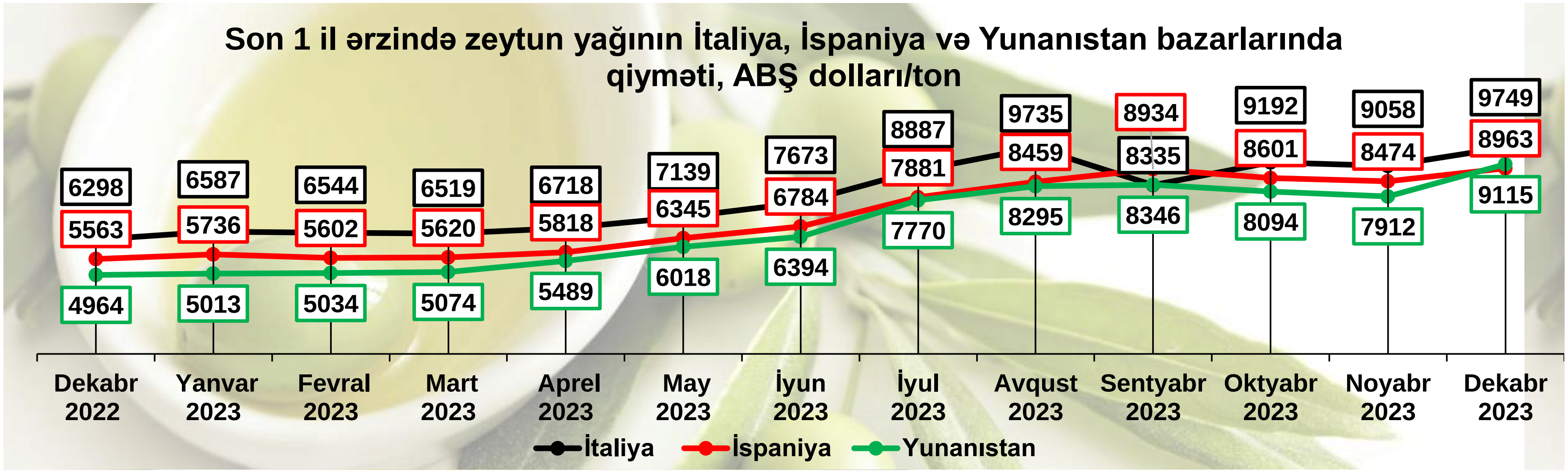

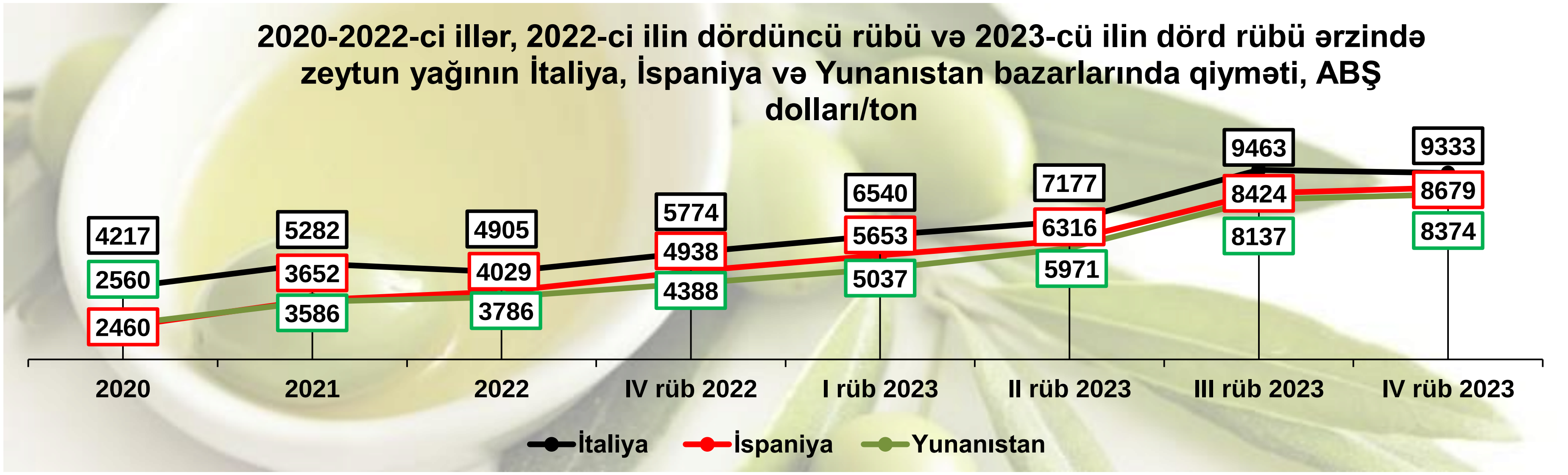

Mənbə: *https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html*

Çayın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

- **Dekabr ayında çayın 1 kiloqramının dünya bazarı qiyməti əvvəlki ayla müqayisədə 1.0% azalaraq 2.71 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

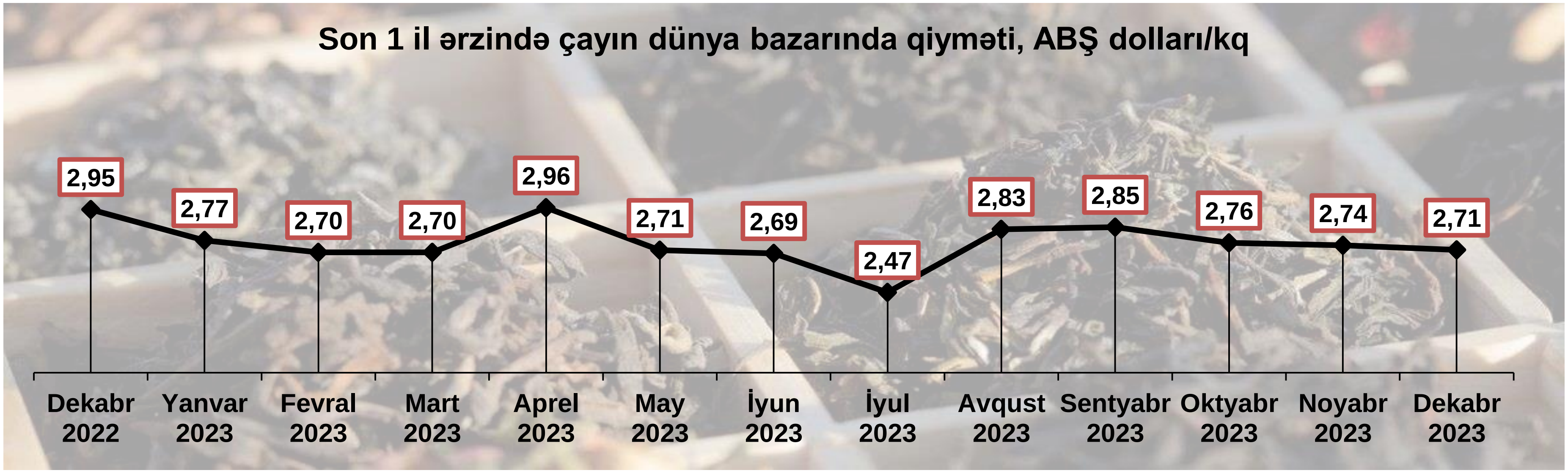

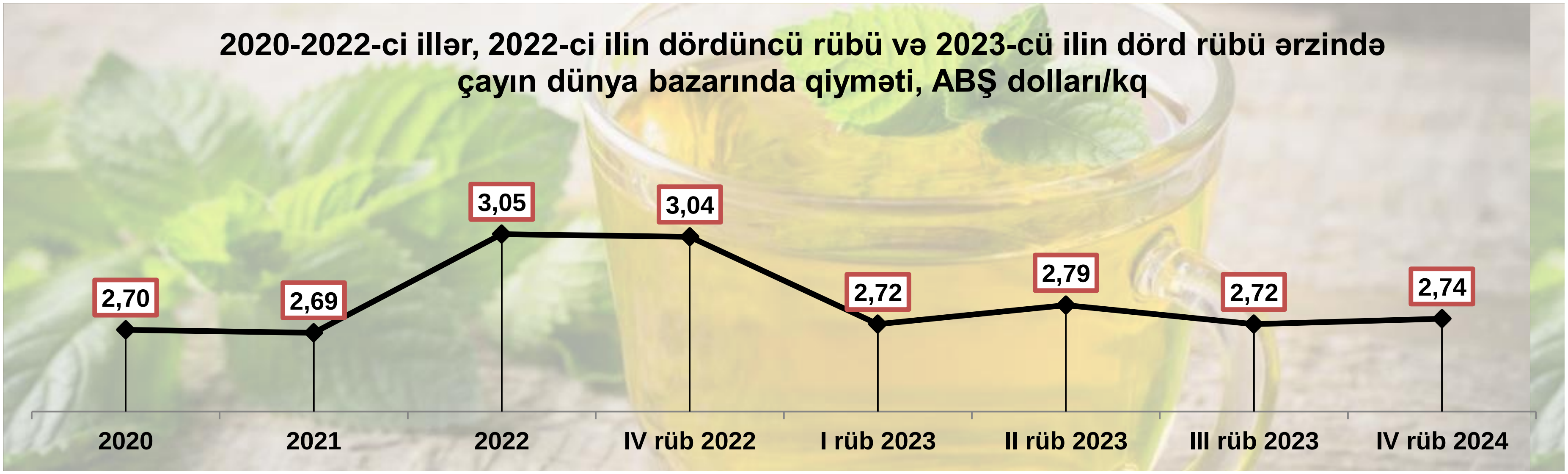

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Şəkərin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

- **2023-cü ilin dekabr ayında şəkərin dünya bazarı qiyməti əvvəlki aya nisbətən 16.8% azalaraq 0.48 ABŞ dolları/kq səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

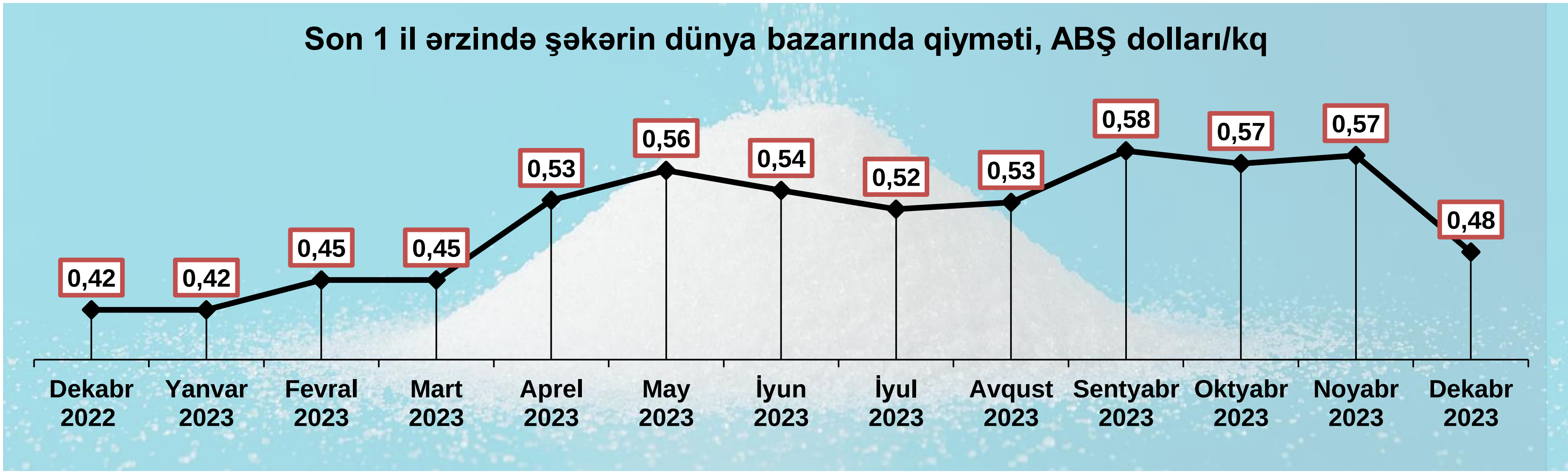

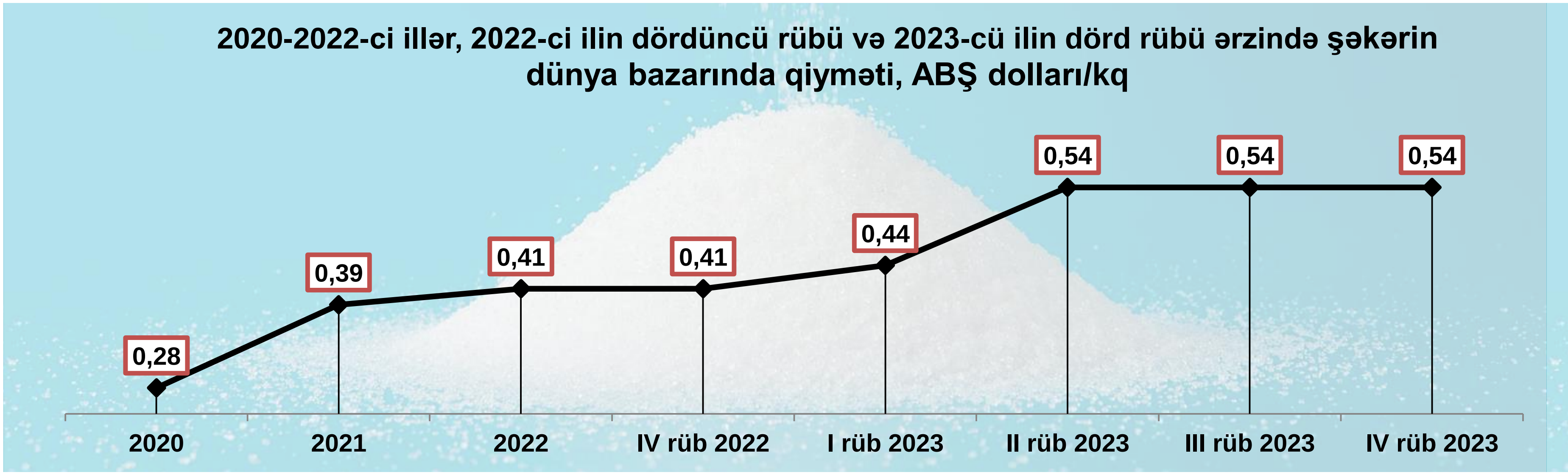

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Soyanın dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

- **Soya qiymətlərində qeyri-sabitlik müşahidə olunur. Dekabr ayında soyanın 1 tonunun qiyməti əvvəlki aya nisbətən 1.0% azalaraq 547 ABŞ dolları səviyyəsinə enmişdir.**

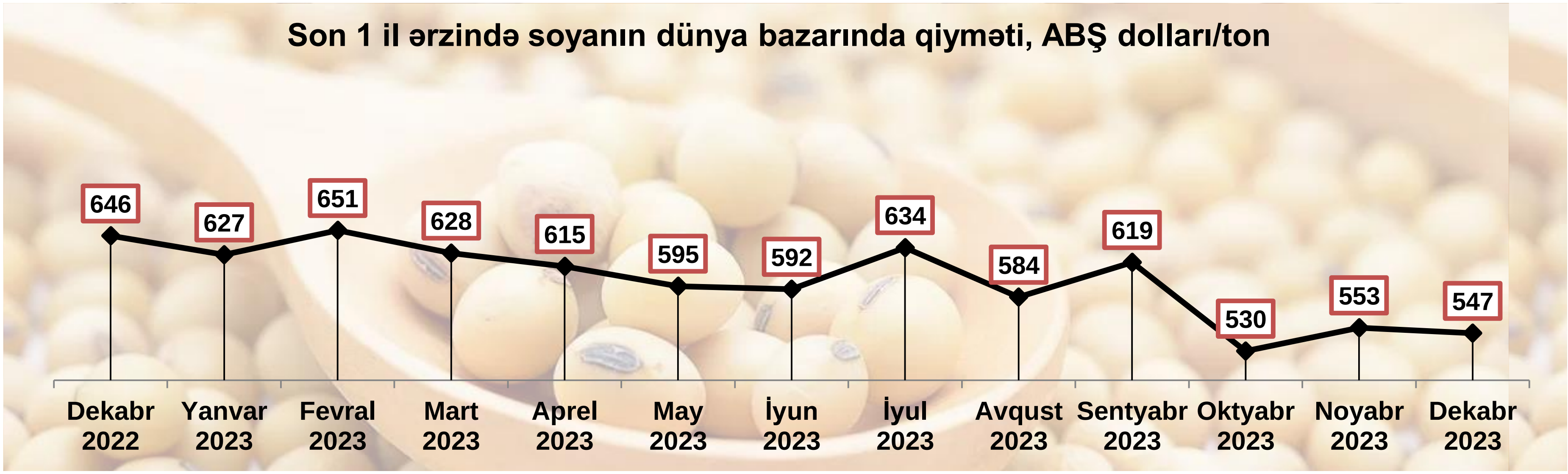

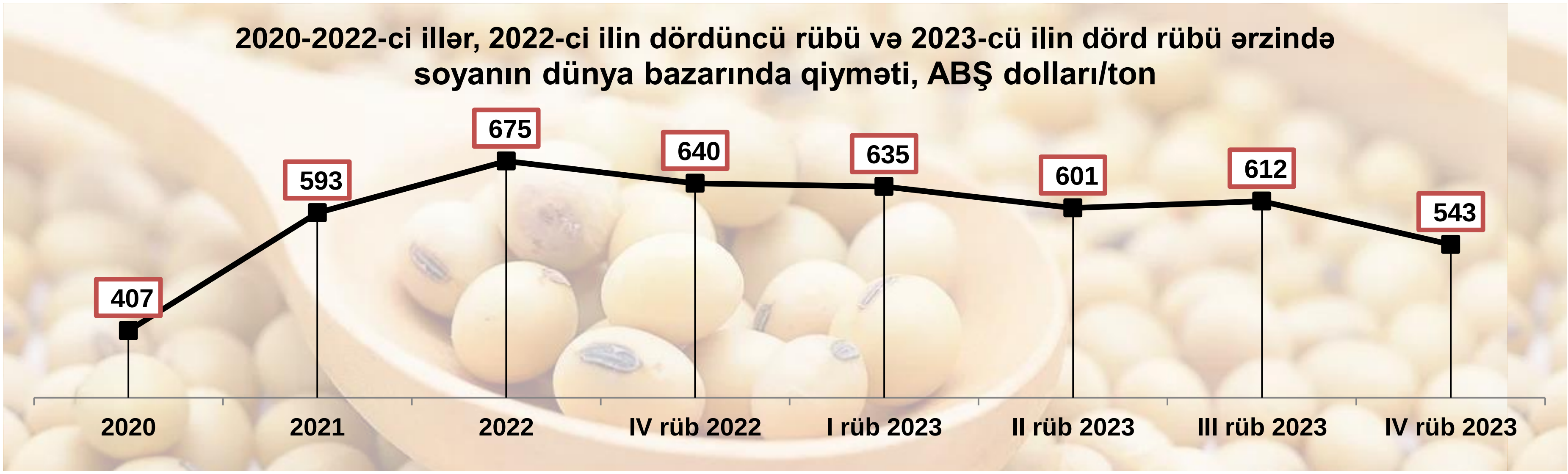

Mənbə: *https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1*

Mal ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Mal ətinin dünya bazar qiymətində qeyri-sabitlik müşahidə olunur. Dekabr ayında 1 kiloqramının qiyməti əvvəlki aya nisbətən 1.9% azalaraq 4.8 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

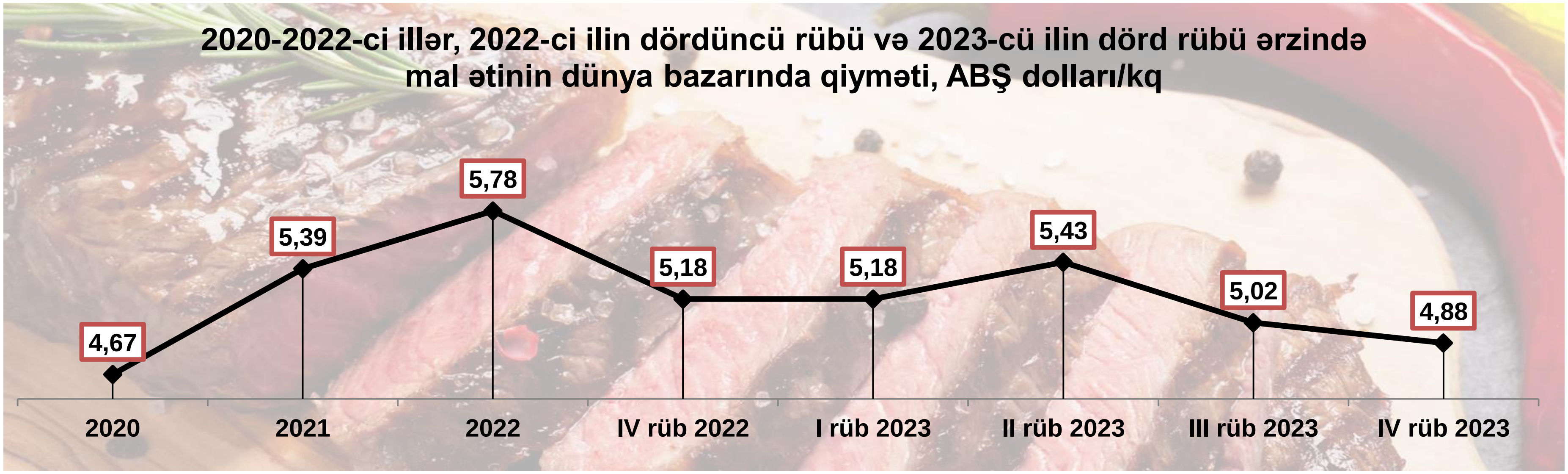

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets#1

Qoyun ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Avropa bazarında aprel ayından sonra özünün ən yüksək həddinə çatan qoyun ətinin 1 kiloqramının orta qiyməti əvvəlki aya nisbətən 2.7% artaraq 8.7 ABŞ dolları səviyyəsində yüksəlmişdir.**

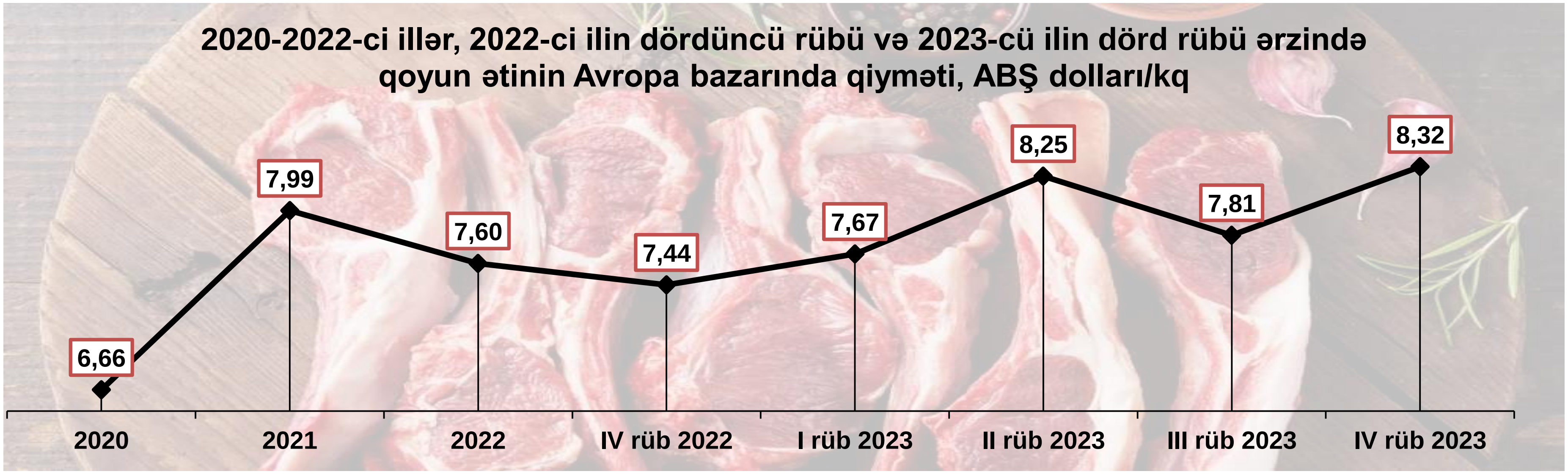

Mənbə: https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html

Donuz ətinin Avropa bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2023-cü ilin dekabr ayında donuz ətinin 1 kiloqramının Avropa bazarı qiyməti əvvəlki aya nisbətən 1.0% artaraq 2.31 ABŞ dolları səviyyəsinə yüksəlmişdir.**

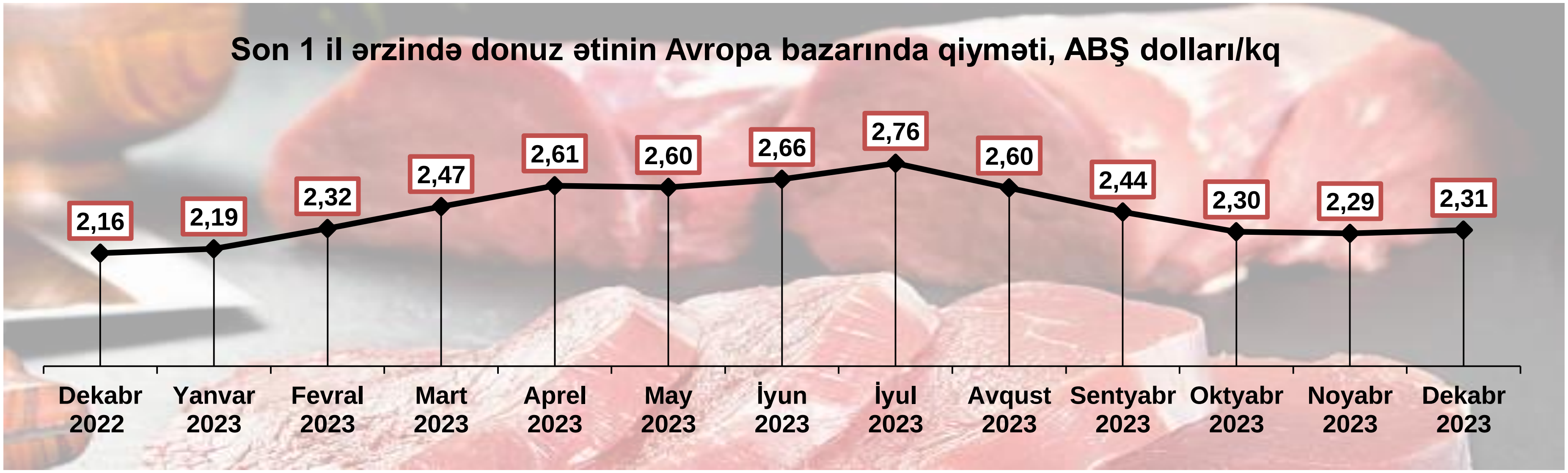

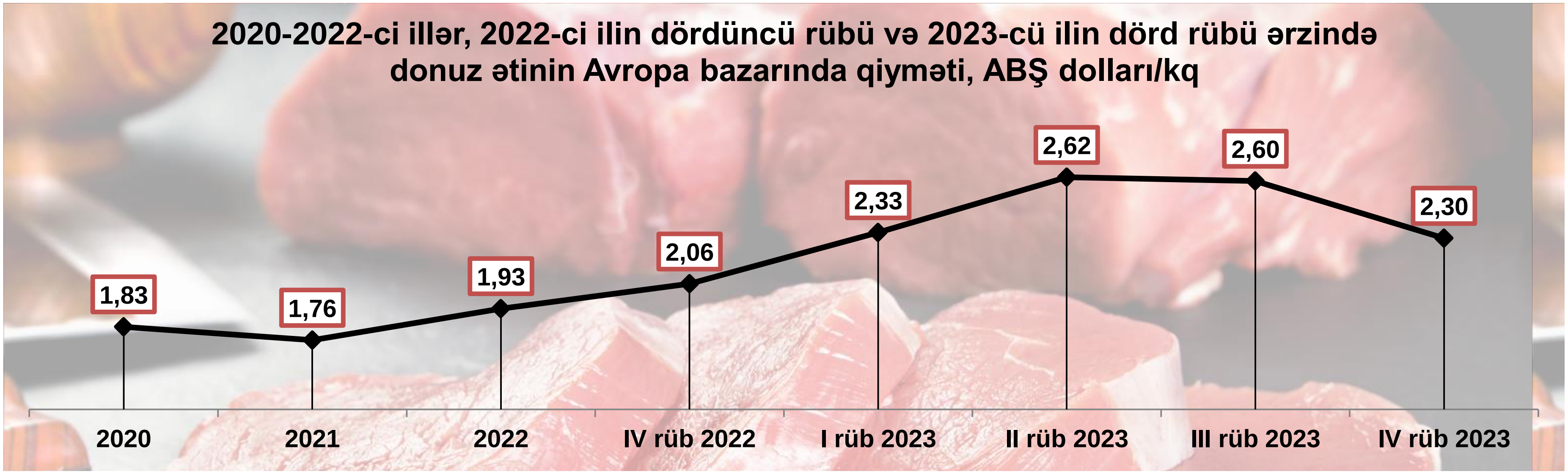

Mənbə: https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html

Quş ətinin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Quş ətinin 1 kiloqramının dünya bazarı qiyməti dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə dəyişməz olaraq 2.9 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

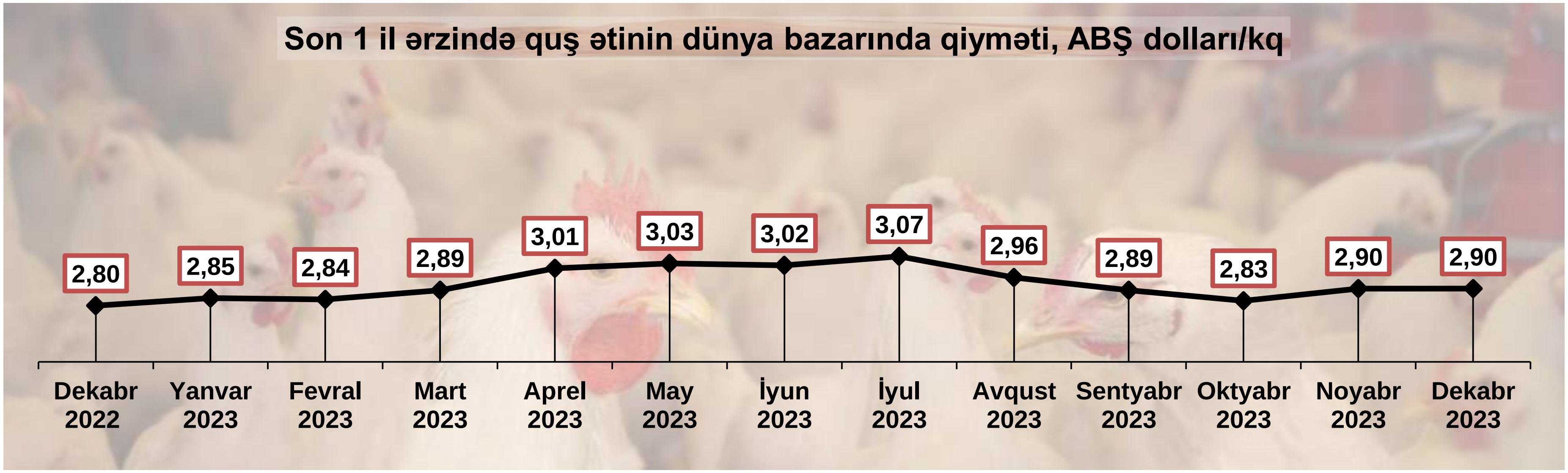

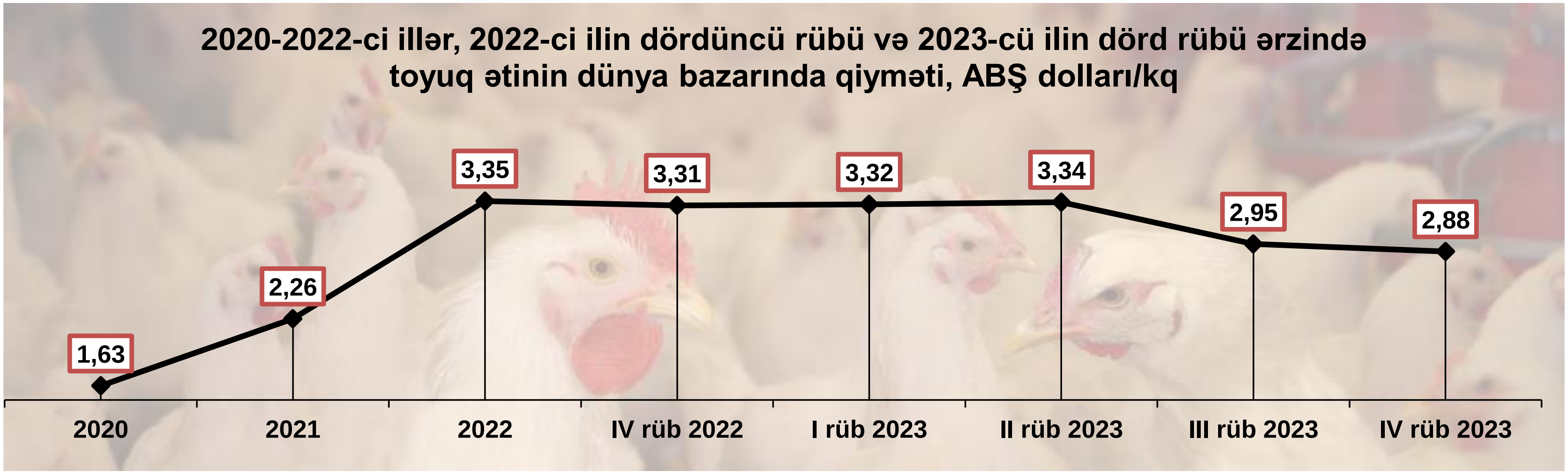

Mənbə: https://agridata.ec.europa.eu/extensions/DataPortal/prices.html

Südün dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **2023-cü ilin noyabr ayında süd xammalının 1 tonunun fermadan satış qiyməti əvvəlki ayla müqayisədə ABŞ bazarında 0.4%, Yeni Zellandiyada 5.2% artaraq müvafiq olaraq 478 ABŞ dolları və 342 ABŞ dolları olmuşdur. Dekabr ayında süd xammalının 1 tonunun fermadan satış qiyməti Avropa İttifaqında 2.5% artaraq 504 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

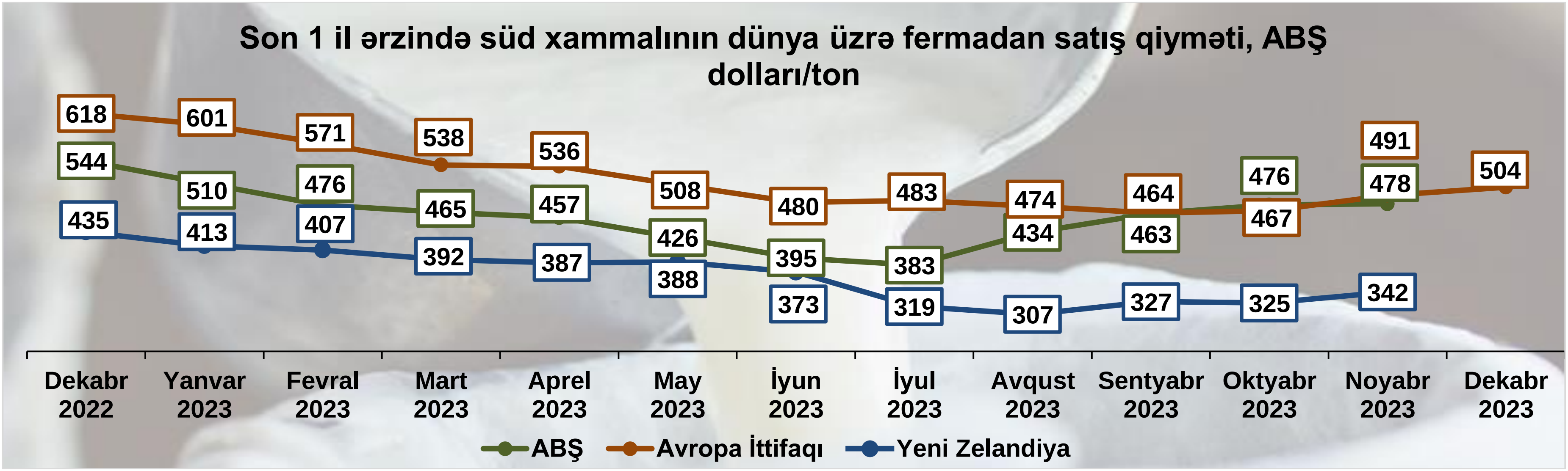

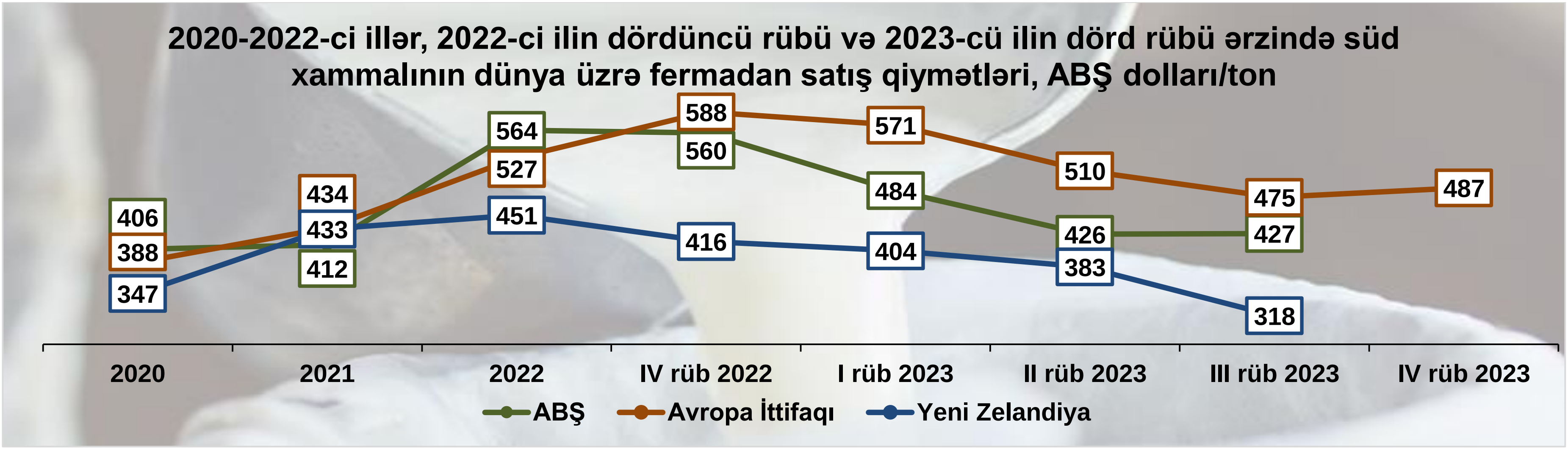

Mənbə: https://www.clal.it/en/index.php

➢ **Quru südün 1 tonunun qiyməti 2023-cü ilin dekabr ayında əvvəlki ayla müqayisədə ABŞ-da 1.0% artaraq 4383, Avropa İttifaqında isə 3.9% artaraq 4096 ABŞ dolları olmuşdur.**

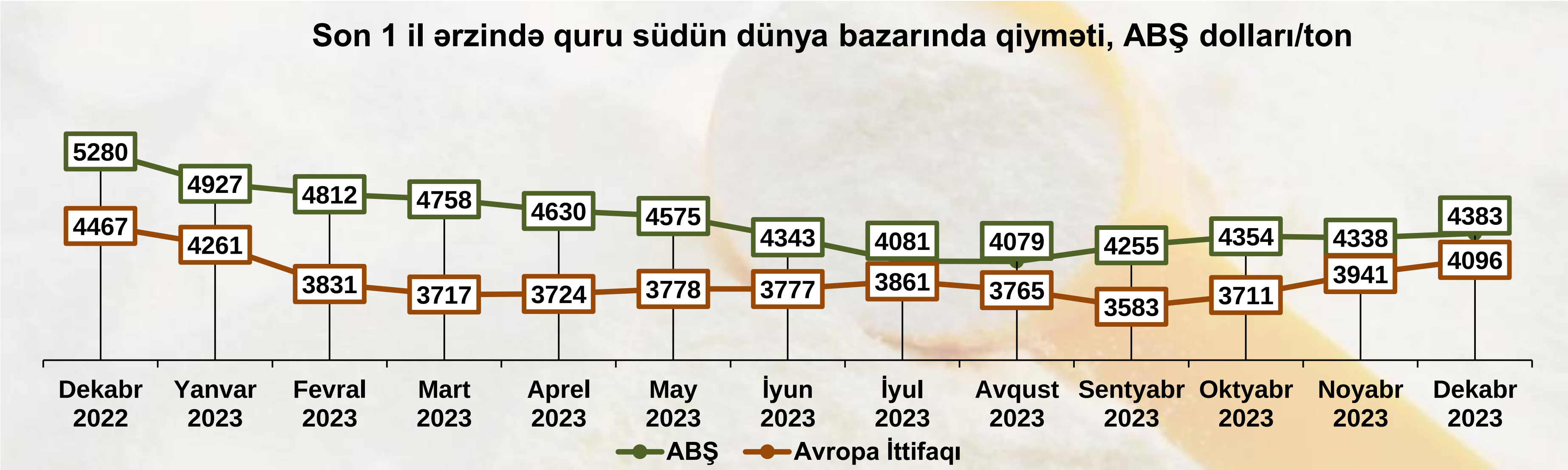

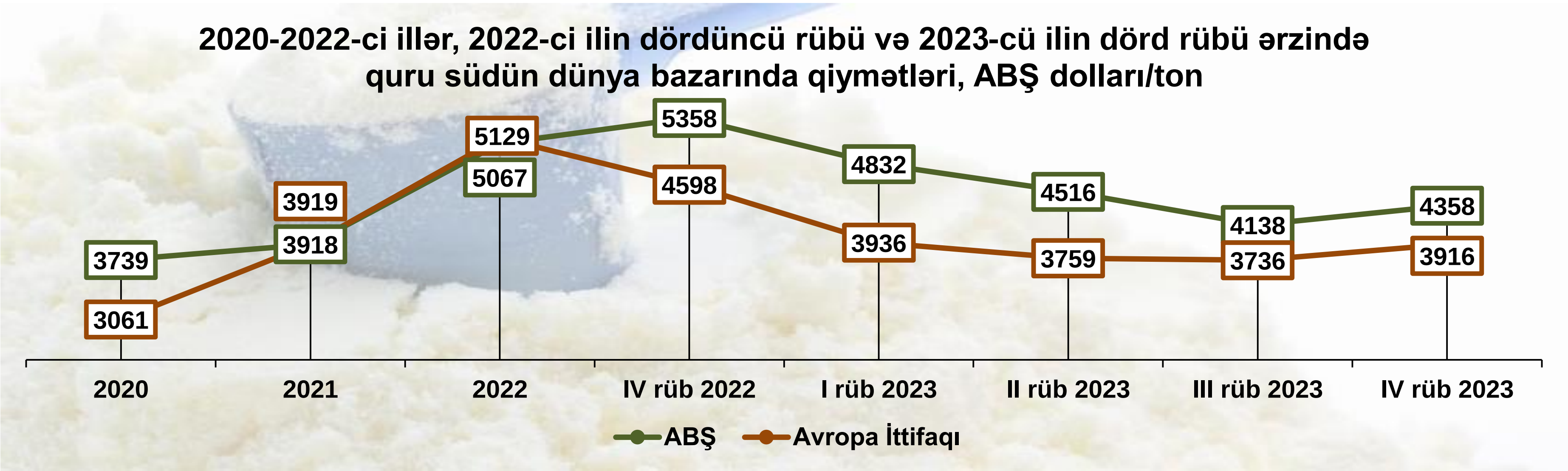

Mənbə: https://www.clal.it/en/index.php

Gübrənin dünya bazarı qiymətinə dair qısa icmal

➢ **Dekabr ayında kalium gübrəsinin qiyməti əvvəlki aya nisbətən 6.0%, fosfor gübrəsinin qiyməti 3.3%, azot gübrəsinin qiyməti isə 8.2% azalaraq müvafiq olaraq 312, 448 və 354 ABŞ dolları səviyyəsində qərarlaşmışdır.**

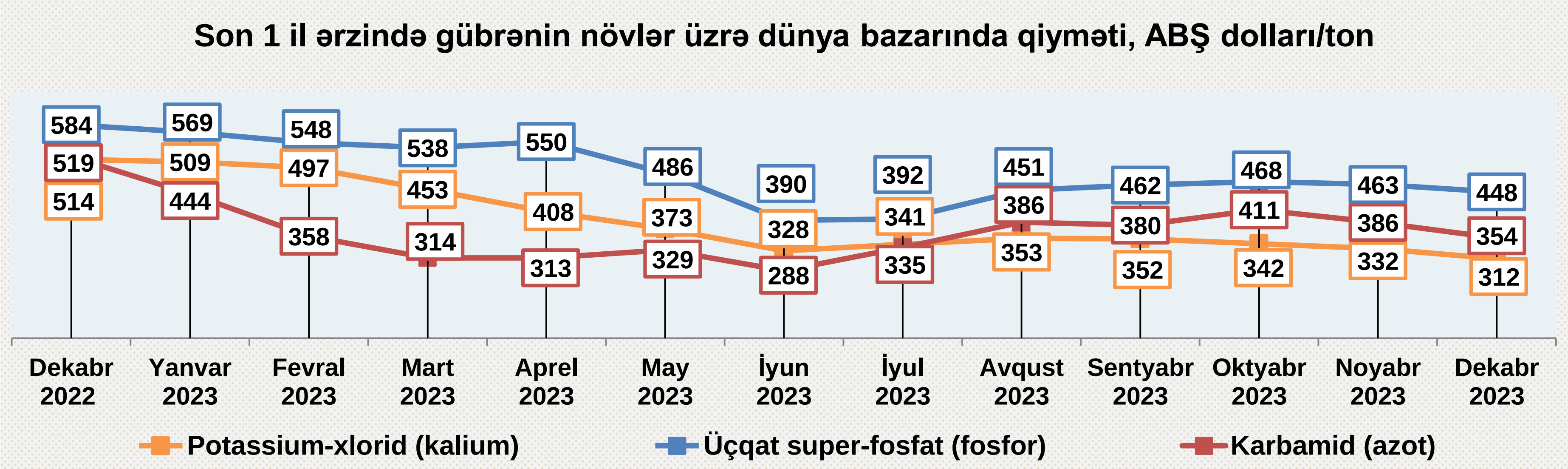

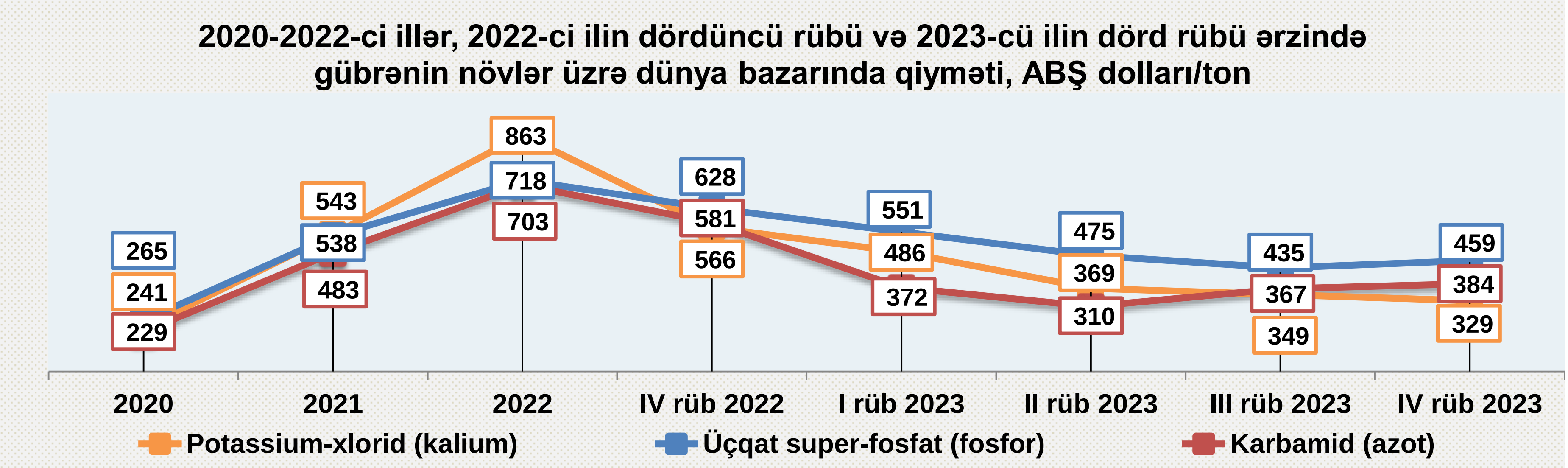

Mənbə: https://www.worldbank.org/en/research/commodity-markets

Əlaqə:
(+994 12) 599-08-88
www.atm.gov.az
info@atm.gov.az
Süleyman Vəzirov küçəsi, 91
AZ 1025 Bakı, Azərbaycan

AQRAR TƏDQİQATLAR MƏRKƏZİ